

**REPUBLICA MOLDOVA
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ**

JCC-04/41b

11 ianuarie 2011

Stimate domnule Stepaniuc,

Examinînd în prealabil sesizarea Dvs. privind interpretarea art.32 alin.(1) despre libertatea opiniei și a exprimării, art.41 alin.(4) despre libertatea partidelor și a altor organizații social-politice din Constituție, Curtea Constituțională reține următoarele.

Interpretarea dispozițiilor constituționale are drept scop eliminarea ambiguităților, elucidarea conținutului, evidențierea principiilor de drept cuprinse în ele, asigurarea unității și înțelegerii corecte a conținutului și sensului autentic al acestora. Necesitatea interpretării trebuie să fie confirmată prin esența problemei de drept rezultată din caracterul neuniform al dispozițiilor constituționale. Interpretarea oficială se impune în cazurile în care incertitudinea normelor constituționale este determinată de o situație concretă și această incertitudine nu poate fi soluționată printr-o altă procedură jurisdicțională.

Prin avizul din 9 decembrie 2008* Curtea s-a pronunțat asupra proiectului de lege pentru modificarea art.32 alin.(3) din Constituție în vederea asigurării compatibilității prevederilor constituționale cu art.10 al Convenției europene pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și cu interpretarea jurisprudențială a acestuia.

Actele internaționale de însemnătate universală stipulează că dreptul persoanei la libertatea de exprimare cuprinde libertatea de opinie și libertatea de a primi sau a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere; exercitarea libertăților poate fi supusă unor formalități, condiții, restrîngerii sau sancțiuni prevăzute de lege, care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, orice propagandă în favoarea războiului, orice îndemn la ură națională, rasială sau religioasă, orice incitare la discriminare, ostilitate sau violență sînt interzise prin lege (art.10 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, art.19 alin.(3), art.20 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice).

Condamnînd actele de contestare și defăimare a statului și a poporului, ca și cele care îndeamnă la război de agresiune, la ură națională, rasială sau religioasă, incită la discriminare, la separatism teritorial, la violență publică, dispozițiile alin. (3) art.32 din

* M.O., 2008, nr.226-229/14

Domnului Victor STEPANIUC

Adresa poștală:

str. A. Lăpușneanu, 28
MD 2004, Chișinău

Tel: (373 22) 25-37-08 Fax: (373 22) 25-37-46
(373 22) 25-37-20 E.mail: curtea@constcourt.md

Constituție, precum și legea penală, le califică pe drept ca acte ce atentează la regimul constituțional.

Beneficiind de drepturile și libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi, cetățenii Republicii Moldova au obligațiile prevăzute de acestea. Libertatea conștiinței cetățenilor, fiind garantată prin Constituție, trebuie să se manifeste în spirit de toleranță și de respect reciproc. Dreptul la informație nu trebuie să prejudicieze măsurile de protecție a cetățenilor sau siguranța națională; mijloacele de informare publică, de stat sau private, sînt obligate să asigure informarea corectă a opiniei publice. Mitingurile, demonstrațiile, manifestările, procesiunile sau alte întruniri sînt libere și pot fi organizate și desfășurate de cetățeni numai în mod pașnic. Partidele și alte organizații social-politice contribuie la definirea și la exprimarea voinței politice a cetățenilor și, în condițiile legii, participă la alegeri, iar formațiunile politice care, prin scopurile ori prin activitatea lor, militează împotriva pluralismului politic, a principiilor statului de drept, a suveranității și independenței, a integrității teritoriale a Republicii Moldova sînt neconstituționale. Prevederile constituționale obligă orice persoană să-și exercite drepturile și libertățile constituționale cu bună credință, fără să încalce drepturile și libertățile altora.

Astfel, în cadrul examinării inițiativei de revizuire a art.32 alin.(3) din Constituție a fost dezvăluit sensul exact al dispozițiilor constituționale privind libertatea opiniei și a exprimării (art.32), libertatea partidelor și a altor organizații social-politice (art.41).

Conform art.6 alin.(2) din Codul jurisdicției constituționale, Curtea își stabilește ea însăși limitele de competență.

Curtea reține că aprecierea faptelor de încălcare a prevederilor Legii Supreme și soluționarea chestiunilor ce țin de activitatea partidelor și a altor organizații social-politice sînt de competența Parlamentului (art.66 lit.d), lit.f), lit.r), Președintelui Republicii Moldova (art.77), Guvernului (art.96), instanțelor judecătorești (art.114), organelor Procuraturii (art.124).

Conform art.31 alin.(3) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și art.4 alin.(3) din Codul jurisdicției constituționale, Curtea examinează în exclusivitate chestiuni de drept. Or, constatarea unei situații sau a existenței unui fapt, a unui adevăr nicidecum nu poate fi considerată o chestiune de drept.

Avînd în vedere că dispozițiile art.32 alin.(1) și art.41 alin.(4) din Constituție nu conțin ambiguități, sînt exprese, Curtea, conducîndu-se după prevederile art.31 alin.(1), (3) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, art.39 alin.(2), art.40 alin.(3) din Codul jurisdicției constituționale, respinge sesizarea, întrucît aceasta nu cuprinde probleme de drept susceptibile de examinare în fond și nu este motivată.

Cu respect,

Dumitru PULBERE
Președintele Curții Constituționale